

Η οικονομία στα πρόθυρα κατάθλιψης

Του ΚΩΣΤΑ ΘΕΟΥ

Στην οικονομία υπάρχει η σκληρή πραγματικότητα των αριθμών και παράλληλα η πρόσληψη της πραγματικότητας αυτής από την κοινωνία – αυτό που οι αγγλόφωνοι αποδίδουν με τον όρο “perception”. Όπως είναι φυσικό, στη χώρα της γενικευμένης καχυποψίας και της ρήξης «εσημερούν οι αριθμοί και δυστυχούν οι άνθρωποι», η απόκλιση μεταξύ των οικονομικών μεγεθών και του «οικονομικού κλίματος» είναι συχνά μεγαλύτερη της διεθνώς παρατηρούμενης...

Στην παρούσα συγκυρία δεν υπάρχουν όμως περιθώρια παρερμηνειών: Η οικονομία μας, η επί δεκαετία 3η πιο πετυχημένη οικονομία της «παλαιάς» Ευρώπης των 15 από πλευράς αναπτυξιακών επιδόσεων (μετά την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο), βρίσκεται στα πρόθυρα βαθιάς κατάθλιψης...

Ο ρυθμός ανάπτυξης μειώνεται σταθερά κάθε χρόνο: από 4,3% το 2006, στο 4% το 2007 και στο 3,4% φέτος, σύμφωνα με την τρέχουσα πρόβλεψη. Τόσο χαμηλή επίδοση στη χώρα μας καταγράφηκε σχεδόν πριν μια δεκαετία, το 1999! Το 2003 ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν 5% έναντι 1,3% στην ΕΕ, μια διαφορά 3,7 μονάδων. Το 2008 η διαφορά αυτή θα μειωθεί σε μόλις 1,4 μονάδες (Ελλάδα 3,4%, ΕΕ 2%). Αυτό έχει άμεση επίπτωση στη σύγκλιση του εθνικού εισοδήματος. Ενώ το κατά κεφαλήν εθνικό μας εισόδημα αυξήθηκε κατά σχεδόν δέκα μονάδες στο διάστημα 1999-2003 (από 82,9% σε 92,2% του μέσου όρου της ΕΕ), στο διάστημα 2003-2007 η πρόοδος περιορίστηκε σχεδόν στο

μισό (από το 92,2% στο 97,9%). Πολύ περισσότερο, η αδιάκοπη εδώ και μια δεκαετία διαδικασία σύγκλισης του εθνικού μας εισοδήματος φαίνεται ουσιαστικά να αναστέλλεται το 2008...

Οι άλλοι «σκληροί» δείκτες κινούνται σε παρόμοια κατεύθυνση. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σημειώνει απανωτά αρνητικά ρεκόρ, πιστοποιώντας μια δραματική επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας. Το 2007 έκλεισε στο 14% του ΑΕΠ, διπλάσιο σε σχέση με το 2003.

Οι εξελίξεις στο θέμα του πληθωρισμού είναι ιδιαίτερα γνωστές και αποτελούν καθημερινό αντικείμενο των δελτίων ειδήσεων... Κι εδώ επιστρέψαμε μια δεκαετία πίσω. Ο δανεισμός των νοικοκυριών αυξήθηκε 2,5 φορές στο διάστημα 2003-2007 (40 δις το 2003 στα 104 δις το 2007)!

Οι μόνοι δείκτες στους οποίους φαίνεται να έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος είναι η ανεργία και η κατάσταση των δημοσίων οικονομικών. Όμως αμφισβητείται έντονα από πολλούς ο τρόπος με τον οποίο η κυβέρνηση μεταχειρίζεται τα στοιχεία της ανεργίας, ενώ οι ίδιοι οι αριθμοί πιστοποιούν τη

Η αδιάκοπη διαδικασία σύγκλισης του εθνικού μας εισοδήματος φαίνεται να αναστέλλεται το 2008...

ραγδαία εξάπλωση της μερικής απασχόλησης.

Όσον αφορά στη φαινόμενη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, βρισκόμαστε στη φάση όπου η γνωστή επιχείρηση «απογραφή» εκδικείται το δημιουργό της. Με ανακοίνωση της Eurostat πριν περίπου δύο μήνες, πληροφορηθήκαμε πως η Ελλάδα είναι η μόνη μεταξύ 27 χωρών για την οποία εκφράζεται επιφύλαξη εκ μέρους της Eurostat για την ακρίβεια των δεδομένων... Οι επιφύλαξεις δεν είναι μία αλλά τέσσερις! Πριν μερικές ημέρες κλιμάκιο ελεγκτών της Eurostat επισκέφθηκε τη χώρα με στόχο να βγάλει άκρη στα δημοσιονομικά δεδομένα της χώρας μας, διαφεύδοντας όλους τους προηγούμενους διθυραμβικούς ισχυρισμούς της κυβέρνησης του στίλ «αποκαταστήσαμε τη διαφάνεια στους λογαριασμούς του κράτους».

Ο τραγικός –σύμφωνα με τους οικονομικούς δείκτες– αυτός απολογισμός δεν είναι κάτι το θεωρητικό. Είναι έντονα ορατός και στο επίπεδο της οικονομικής καθημερινότητας της μέσης ελληνικής οικογένειας και της μεσαίας τάξης, που βιώνουν μια δραματική διάψευση προσδοκιών για το μέλλον. Και, δυστυχώς, τίποτε δεν μπορεί να μας κάνει αισιόδοξους πως η κατάσταση θα βελτιωθεί στα αμέσως επόμενα χρόνια.

Το πλέον παράδοξο είναι πως το παρόν κυβερνών κόμμα είναι αυτό που στις εκλογές του 2004 είχε υποσχεθεί δυναμική οικονομία και ρυθμό ανάπτυξης πάνω από 5%... Δηλαδή υποσχέθηκε αυτό που ίσχυε ήδη στην ελληνική οικονομία. Μόνο που δεν κατάφερε να το διατηρήσει... **Α**